

ΓΝΩΜΗ της Ο.Κ.Ε.

επί του Β΄ Κεφαλαίου με τίτλο
“ΕΘΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ
ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ -
ΜΗ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ”

του Σχεδίου Νόμου με θέμα:

“Ρύθμιση Θεμάτων Διμερούς Κρατικής
Αναπτυξιακής Βοήθειας και Συνεργασίας
προς τρίτες χώρες, καθώς και
Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων και
άλλες συναφείς διατάξεις”

Αθήνα, 15 Ιανουαρίου 1999

Διαδικασία

Στις 8 Δεκεμβρίου 1998, ο Αναπληρωτής Υπουργός Εξωτερικών κ. **Γεώργιος Παπανδρέου** απέστειλε στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (Ο.Κ.Ε.) το Σχέδιο Νόμου με θέμα “Ρύθμιση Θεμάτων Διμερούς Κρατικής Αναπτυξιακής Βοήθειας και Συνεργασίας προς τρίτες χώρες, καθώς και Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων και άλλες συναφείς διατάξεις”, προκειμένου να γνωμοδοτήσει επί του Β’ Κεφαλαίου με τίτλο “Εθνική Πολιτική Αναπτυξιακής Συνεργασίας - Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις”.

Η Εκτελεστική Επιτροπή της Ο.Κ.Ε. συνέστησε Επιτροπή Εργασίας στην οποία ανέθεσε τη σύνταξη πορίσματος επί του εν λόγω Σχεδίου Νόμου. Την Επιτροπή Εργασίας αποτέλεσαν τα μέλη της Ο.Κ.Ε. κ.κ **Παναγιώτης Βούτος, Νικόλαος Γιατράκος, Νικόλαος Λιόλιος, Άγγελος Μαραζιώτης, Δημήτριος Μπαλωμένος και Δημήτριος Πολίτης**. Πρόεδρος της Επιτροπής ανέλαβε ο κ. **Πολίτης**. Ως εμπειρογνώμονες

συμμετείχαν οι κ.κ. **Πέτρος Λινάρδος-Ρυλμόν**, Επιστημονικός Σύμβουλος του ΙΝΕ της ΓΣΕΕ και Δρ. **Χαράλαμπος Τσαρδανίδης**, Διευθυντής του Ινστιτούτου Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων. Η Επιστημονική Συνεργάτις της Ο.Κ.Ε. Δρ. **Ματίνα Γιαννακούρου** είχε την ευθύνη του επιστημονικού συντονισμού της Επιτροπής.

Η Επιτροπή Εργασίας ολοκλήρωσε τις εργασίες της σε τέσσερις συνεδριάσεις και το πόρισμά της συζητήθηκε από την Εκτελεστική Επιτροπή στις 8 Ιανουαρίου 1999. Με βάση το πόρισμα αυτό, η Εκτελεστική Επιτροπή διαμόρφωσε Πρόταση Γνώμης, η οποία συζητήθηκε στην Ολομέλεια της **15ης Ιανουαρίου 1999**. Τη σχετική εισήγηση στην Ολομέλεια ανέπτυξαν οι κ.κ. **Μπαλωμένος** και **Βούτος**.

Το κείμενο που ακολουθεί αποτελεί την υπ’ αριθμ. **25** Γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής.

ΓΝΩΜΗ ΤΗΣ Ο.Κ.Ε. ΕΠΙ ΤΟΥ Β' ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΜΕ ΤΙΤΛΟ
“ΕΘΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ-
ΜΗ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ”

του Σχεδίου Νόμου “Ρύθμιση θεμάτων Διμερούς Κρατικής Αναπτυξιακής Βοήθειας και Συνεργασίας προς τρίτες χώρες καθώς και Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων και άλλες συναφείς διατάξεις”

I. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Το προτεινόμενο Σ/Ν, που αποτελείται από δύο κεφάλαια, αποσκοπεί στη ρύθμιση θεμάτων που αφορούν στη στρατηγική, στο σχεδιασμό, στο συντονισμό, στην υλοποίηση και εν γένει διαχείριση Προγραμμάτων Διμερούς Κρατικής Αναπτυξιακής Βοήθειας της Ελλάδος με τρίτες χώρες είτε με αναπτυσσόμενη οικονομία είτε με οικονομία σε μετάβαση.

Η παρούσα Γνώμη της Ο.Κ.Ε. αφορά ειδικότερα στο Β' Κεφάλαιο του προτεινόμενου Σ/Ν. Το συγκεκριμένο κεφάλαιο ρυθμίζει για πρώτη φορά στην Ελλάδα το θεσμικό πλαίσιο δραστηριοποίησης των Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων στην παροχή ανθρωπιστικής και εν γένει αναπτυξιακής βοήθειας, στοχεύοντας άμεσα στην καταγραφή των ήδη δραστηριοποιούμενων οργανώσεων και στην ενθάρρυνση της δημιουργίας νέων.

Σήμερα, σε όλα τα κράτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι Μη Κυβερνητικοί Οργανισμοί διαδραματίζουν σημαντικότερο ρόλο από ότι στο παρελθόν, αναλαμβάνοντας υπηρεσίες (στον κοινωνικό τομέα, στον τομέα της απασχόλησης, του περιβάλλοντος κ.λ.π.) που παραδοσιακά παρείχε το Κράτος. Ιδιαίτερα σημαντικές είναι οι δράσεις των Μ.Κ.Ο. στον τομέα της αναπτυξιακής βοήθειας, οι οποίες ενθαρρύνονται τόσο σε εθνικό όσο και σε κοινοτικό επίπεδο.

A. ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ

1. Σύμφωνα με τον Ο.Ο.Σ.Α., Κρατική Αναπτυξιακή Βοήθεια (Official Development Assistance) είναι “μια μεταφορά πόρων με παραχωρητικούς (concessional) όρους, δηλαδή με όρους που είναι πιο γενναιόδωροι ή πιο ‘μαλακοί’ από δάνεια που συνάπτονται στις διεθνείς κεφαλαιαγορές”. Έτσι, κατά τον Ο.Ο.Σ.Α., μια διεθνής μεταφορά πόρων για να μπορέσει να θεωρηθεί Κρατική Αναπτυξιακή Βοήθεια πρέπει να πληροί τα εξής κριτήρια: α) να δίδεται από επίσημες πηγές, β) να προάγει την οικονομική ανάπτυξη και την ευημερία ως προς τους κύριους στόχους της, και γ) να περιλαμβάνει ένα ποσοστό δωρεάς τουλάχιστον ύψους 25 %. Η βοήθεια διακρίνεται σε πολυμερή και σε διμερή, ανάλογα με το αν διοχετεύεται μέσω διεθνών οργανισμών (π.χ. Παγκόσμια Τράπεζα, Ε.Ε.) ή μέσω των κρατών-δωρητών. Υπάρχουν διάφοροι τύποι βοήθειας (τεχνική, επισιτιστική, χρηματοδοτική, επείγουσα κ.λ.π.). Το 1996 ο μέσος όρος παροχής βοήθειας από τα κράτη-μέλη του Ο.Ο.Σ.Α. ανερχόταν στο 0,25% του Α.Ε.Π. Οι περισσότεροι γενναιόδωρες χώρες ήταν οι Σκανδιναβικές και η Ολλανδία που ξεπερνούσαν το 0,7% του Α.Ε.Π., ένα ποσοστό που είναι στόχος των Ηνωμένων Εθνών για το σύνολο του αναπτυγμένου κόσμου.

Για τη διαχείριση της αναπτυξιακής βοήθειας στα αναπτυγμένα κράτη είναι κατά κανόνα αρμόδια τα Υπουργεία Εξωτερικών, είτε αυτόνομα (Αυστρία, Βέλγιο, Ιρλανδία, Ισπανία, Ιταλία, Φινλανδία, Ολλανδία, Πορτογαλία), είτε από κοινού με άλλα συναρμόδια Υπουργεία (π.χ. Γαλλία, Λουξεμβούργο), είτε σε συνεργασία με ειδικές υπηρεσίες [π.χ. στις Η.Π.Α.: το Υπουργείο Εξωτερικών και η ανήκουσα σε αυτό United States Agency for International Development (USAID), Σουηδία : Υπουργείο Εξωτερικών σε συνεργασία με την αυτόνομη υπηρεσία του Swedish International Development Cooperation Agency (SIDA), Δανία: Υπουργείο Εξωτερικών με την ανήκουσα σε αυτό Danish International Development Cooperation Agency (DANIDA)]. Σε κάποιες χώρες (Γερμανία και από το 1997 στο Ηνωμένο Βασίλειο) έχει δημιουργηθεί ειδικό Υπουργείο για την Αναπτυξιακή Συνεργασία.

2. Η ένταξη της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Ένωση και η αποδοχή του κοινωνικού κεκτημένου τη μετέτρεψαν σε σημαντικό πολυμερή δωρητή (περίπου 0,1% του Α.Ε.Π.). Εντούτοις η διμερής βοήθεια που παρέχει παρέμενε σε εξαιρετικά χαμηλά επίπεδα (περίπου 0,02% του Α.Ε.Π. το 1993). Τούτο αποτελούσε μια διεθνή πρωτοτυπία καθώς σε παγκόσμια κλίμακα περίπου το 70% της βοήθειας είναι διμερής. Έτσι η Ελλάδα συνέχιζε να είναι το μοναδικό κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης που δεν είναι και μέλος της Επιτροπής Αναπτυξιακής Βοήθειας (Development Assistance Committee - DAC) του Ο.Ο.Σ.Α. Στην Επιτροπή αυτή λαμβάνονται σημαντικές αποφάσεις αναφορικά με τη διεθνή οικονομική και εμπορική συνεργασία με τρίτες χώρες με αναπτυσσόμενες οικονομίες ή με οικονομίες σε μετάβαση και καθορίζονται βασικές κατευθύνσεις της οικονομικής και εμπορικής πολιτικής.

Η Ελλάδα έχει πλέον αναπτύξει

πολύπλευρες σχέσεις με τρίτες χώρες, ιδιαίτερα με οικονομίες σε μετάβαση των Βαλκανίων και της πρώην Σοβιετικής Ένωσης. Οι σχέσεις αυτές αφορούν τους τομείς της οικονομίας, της διεθνούς συνεργασίας, της μετανάστευσης, των ανθρωπίνων και πολιτιστικών σχέσεων. Έχουν ωριμάσει οι συνθήκες για την υλοποίηση μιας πολιτικής Αναπτυξιακής Συνεργασίας με αποδέκτη την καθεμία από αυτές τις χώρες. Η εξέλιξη αυτή οδήγησε στην υποβολή αίτησης για ένταξη στην DAC το 1996.

Η Επιτροπή ζήτησε από την Αθήνα την εξισορρόπηση ανάμεσα στη διμερή και στην πολυμερή βοήθεια, έτσι ώστε από κοινού να αγγίξουν τουλάχιστον το 0,2% του Α.Ε.Π. (0,1+0,1) της χώρας. Καθώς η ελληνική κυβέρνηση είχε αρχίσει να εξετάζει σημαντικά προγράμματα αναπτυξιακής και ανθρωπιστικής βοήθειας που θα υποβοηθούσαν την εξωτερική της πολιτική στις Βαλκανικές, τις Παρευξείνιες χώρες και την Παλαιστίνη, το Υπουργικό Συμβούλιο (πράξη 265/29.8.96, Φ.Ε.Κ. 214, Τεύχος Α', 29.8.96) αποφάσισε να αυξήσει σταδιακά τη διμερή βοήθεια που παρέχει η Ελλάδα, έτσι ώστε το έτος 2001 η ελληνική βοήθεια (διμερής και πολυμερής) να αγγίξει το 0,2% του Α.Ε.Π. της χώρας.

Για το σκοπό αυτό ενεγράφη σχετική πίστωση στον τακτικό προϋπολογισμό για την πενταετία 1997-2001. Το 1997 το σχετικό κονδύλιο ανήλθε σε δέκα δισεκατομμύρια και οκτακόσια εκατομμύρια δρχ., τα οποία ενεγράφησαν σε Κωδικό Αριθμό Εξόδων του τακτικού προϋπολογισμού του ΥΠΕΘΟ και στη συνέχεια διανεμήθηκαν στα επιμέρους Υπουργεία και Οργανισμούς που είχαν περιληφθεί στην προαναφερόμενη πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου.

Το υπάρχον νομοθετικό πλαίσιο (ν. 2297/1995) καλύπτει την υλοποίηση προγραμμάτων αναπτυξιακής συνεργασίας μόνο από το ΥΠΕΘΟ. Το θεσμικό και νομικό αυτό κενό ως προς τα υπόλοιπα Υπουργεία και Ορ-

γανισμούς επιχειρεί να θεραπεύσει το Α' Κεφάλαιο του Σ/Ν (άρθρα 1-11). Η κάλυψη του κενού πραγματοποιείται με την επέκταση των διατάξεων του άρθρου 7 του Ν. 2297/1995, που ίσχυε αρχικά για το ΥΠΕΘΟ, σε όλα τα Υπουργεία που είναι δικαιούχοι φορείς του προγράμματος αναπτυξιακής βοήθειας.

Β. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΜΗ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ (ΜΚΟ) ΣΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ

Ανάμεσα στους φορείς υλοποίησης των προγραμμάτων αναπτυξιακής συνεργασίας περιλαμβάνονται οργανισμοί και φορείς του ελληνικού ευρύτερου δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, επαγγελματικές οργανώσεις και μη κυβερνητικοί οργανισμοί.

Σήμερα, διεθνώς, μεταξύ 10 και 15% του συνόλου της βοήθειας προς τις αναπτυσσόμενες χώρες (πάνω από 6 δισεκατομμύρια δολάρια) διοχετεύεται από ή μέσω Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων (στο εξής Μ.Κ.Ο.). Διεθνείς οργανισμοί (όπως η Ευρωπαϊκή Ένωση) και κυβερνήσεις χρησιμοποιούν ολοένα και περισσότερο τις Μ.Κ.Ο. για τη διοχέτευση της βοήθειας που χορηγούν. Το 1993 στη Σουηδία, το 30% της κρατικής αναπτυξιακής βοήθειας διοχετευόταν μέσω Μ.Κ.Ο. Σε άλλες χώρες το ποσοστό είναι μικρότερο (στις ΗΠΑ και τη Γερμανία είναι 9% και 7% αντιστοίχως) αλλά πάντως αυξανόμενο. Στις ΗΠΑ, η USAID αποσκοπεί στη διοχέτευση σε Μ.Κ.Ο. του 40% της διμερούς βοήθειας που παρέχει μέχρι το τέλος του αιώνα (34% το 1994).

Σε πολλές περιπτώσεις, οι Μ.Κ.Ο. έχουν καλύψει ανάγκες για τις οποίες είτε δεν υπήρχαν οι κατάλληλες κρατικές υπηρεσίες, είτε οι υπάρχουσες υπηρεσίες δεν μπο-

ρούσαν να ανταποκριθούν, λόγω του επείγοντος ή εξαιρετικού χαρακτήρα των αναγκών.

Ας σημειωθεί πάντως ότι ο όρος Μη Κυβερνητική Οργάνωση (Μ.Κ.Ο.) παραμένει αρκετά ρευστός σε διεθνές επίπεδο, υποδηλώνοντας "μία εθελοντική οργάνωση που εργάζεται με άλλους και συχνά για λογαριασμό άλλων" (ορισμός του Αναπτυξιακού Προγράμματος των Ηνωμένων Εθνών- UNDP).

Στην Ελλάδα, είναι λίγες οι αναπτυξιακές Μ.Κ.Ο., καθώς δεν υπάρχει παράδοση στον τομέα της κάλυψης εσωτερικών ή διεθνών αναγκών ανθρωπιστικής ή αναπτυξιακής βοήθειας από ανεξάρτητες πρωτοβουλίες πολιτών. Σημαντική, όμως, είναι η βοήθεια που έχουν προσφέρει οι συνεταιριστικές οργανώσεις, τα συνδικάτα και η τοπική αυτοδιοίκηση. Πρόσφατα, η υποστήριξη που παρέχει η Ε.Ε. σε προγράμματα Μ.Κ.Ο. έχει ενισχύσει το θεσμό στην Ελλάδα. Άλλωστε, από το 1976 που καθιερώθηκε το καθεστώς της συγχρηματοδότησης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, έως το 1994, οι ευρωπαϊκοί Μ.Κ.Ο. έχουν λάβει περισσότερο από ένα δισεκατομμύριο δολάρια για τα σχέδιά τους από τις Βρυξέλλες. Ο γενικός κανόνας είναι ότι η Επιτροπή χρηματοδοτεί το 50% του συνολικού κόστους των προγραμμάτων που υποβάλλουν οι Μ.Κ.Ο. Οι Μ.Κ.Ο. πρέπει να χρηματοδοτήσουν το 15% του σχεδίου από ιδίους πόρους. Το υπόλοιπο 35% πρέπει να καλυφθεί από άλλους πόρους (ιδιωτικούς ή κρατικούς).

Η Ελλάδα είναι η μόνη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης που δε διαθέτει θεσμικό πλαίσιο το οποίο να ρυθμίζει το νομικό καθεστώς όσων Μ.Κ.Ο. δραστηριοποιούνται στην αναπτυξιακή βοήθεια, ώστε να διευκολύνεται η συμμετοχή τους στην υλοποίηση τόσο των εθνικών όσο και των κοινοτικών προγραμμάτων αναπτυξιακής βοήθειας προς τις τρίτες χώρες. Το κενό αυτό επιχειρεί να καλύψει το Β' Κεφάλαιο του Σ/Ν (άρθρα 12-22) επί του οποίου καλείται να γνωμοδοτήσει η Ο.Κ.Ε.

II. ΓΕΝΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ Β' ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ

Η Ο.Κ.Ε. κρίνει κατ' αρχήν θετικά τη δημιουργία ενός νομικού πλαισίου για την ένταξη των Μ.Κ.Ο. στην υλοποίηση των προγραμμάτων αναπτυξιακής βοήθειας, καθώς και τη θεσμοθέτηση μίας διαδικασίας καταγραφής (με τη δημιουργία Ειδικού Μητρώου Μ.Κ.Ο.) και πιστοποίησής τους, που θεωρείται επιβεβλημένη, γιατί έρχεται να καλύψει ένα πραγματικό κενό. Η Ο.Κ.Ε. αναγνωρίζει ότι οι Μ.Κ.Ο. αποτελούν σήμερα έναν ευέλικτο μοχλό παροχής ανθρωπιστικής, επισιτιστικής και αναπτυξιακής βοήθειας. Λόγω της διάχυσής τους στην κοινωνία των πολιτών, την οποία και ευαισθητοποιούν, μπορούν να καταστούν σημαντικός φορέας ανάπτυξης πρωτοβουλιών προς τις τρίτες χώρες και, υπό τον όρο της ύπαρξης κατάλληλων συστημάτων ελέγχου, μπορούν να συμβάλλουν σε μία αξιόπιστη, ρεαλιστική και αποτελεσματική εφαρμογή των προγραμμάτων αναπτυξιακής συνεργασίας. Παράλληλα, η δημιουργία ενός αναγκαίου θεσμικού πλαισίου για τις οργανώσεις αυτές, θα διευκολύνει και την απορρόφηση χρηματικών πόρων από την Ε.Ε. -μέσω των Μ.Κ.Ο.- για τη συγχρηματοδότηση κοινοτικών αναπτυξιακών προγραμμάτων.

Η Ο.Κ.Ε., πάντως, εκτιμά ότι για να είναι αποτελεσματική η πολιτική αναπτυξιακής βοήθειας προς τρίτες χώρες είναι επιβεβλημένη ή αύξηση των διατιθέμενων κονδυλίων.

Ειδικότερα όσον αφορά στο Β' Κεφάλαιο του Σ/Ν επισημαίνονται οι ακόλουθες ελλείψεις:

1. Στο Σ/Ν (άρθρο 13 παρ. 1), οι Μ.Κ.Ο. ορίζονται ως μη κερδοσκοπικά νο-

μικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που έχουν ως αντικείμενο, κυρίως, την παροχή επείγουσας, ανθρωπιστικής, επισιτιστικής και αναπτυξιακής βοήθειας προς αναπτυσσόμενες χώρες [...]. Σύμφωνα με την παρ. 4 εδ. β) του ίδιου άρθρου, το κυρίως αυτό αντικείμενο θα πρέπει να προβλέπεται στο Καταστατικό της Οργάνωσης. Εισάγεται, επομένως, ένας περιοριστικός όρος που δεν υπάρχει στα διεθνή και κοινοτικά κείμενα και αποκλείει οργανώσεις και φορείς που ήδη δραστηριοποιούνται στην αναπτυξιακή βοήθεια, αλλά η δραστηριότητα αυτή δεν προβλέπεται στο καταστατικό τους. Στην περίπτωση αυτή, αυτές οι οργανώσεις είτε θα πρέπει να προβούν σε τροποποίηση του καταστατικού τους, είτε θα πρέπει να δημιουργήσουν άλλη Μ.Κ.Ο. (αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία, σωματείο ή ίδρυμα), με κύριο ή αποκλειστικό αντικείμενο αυτό του Σ/Ν, αλλά για δύο χρόνια δε θα μπορούν να χρηματοδοτηθούν, διότι δεν θα διαθέτουν διετή τεκμηριωμένη εμπειρία στις δράσεις του Σ/Ν (άρθρο 14 παρ. 1β).

Για να αντιμετωπιστεί το ζήτημα της συνέχειας της δράσης αυτών των φορέων, προτείνεται να διευρυνθεί η έννοια των μη κυβερνητικών οργανώσεων του άρθρου 13 παρ.1, περιλαμβάνοντας και τους παραδοσιακούς κοινωνικούς φορείς -όπως π.χ. τις τριτοβάθμιες συνδικαλιστικές οργανώσεις- που έχουν αποδεδειγμένη δραστηριότητα στον τομέα της ανθρωπιστικής και αναπτυξιακής βοήθειας στο παρελθόν, χωρίς να απαιτείται να έχουν ως κύριο αντικείμενο τη δραστηριότητα αυτή.

2. Όπως είχε και παλαιότερα

επισημάνει η Ο.Κ.Ε. (Γνώμη υπ' αριθμ. 16/98), η διαδικασία πιστοποίησης των Μ.Κ.Ο. αποτελεί κλειδί για την επιτυχή ή όχι λειτουργία του όλου συστήματος. Η πιστοποίηση αυτή θα πρέπει να διέπεται από τρεις βασικές αρχές: την ύπαρξη ενιαίων κριτηρίων αξιολόγησης, την ύπαρξη ενιαίων κριτών για την πιστοποίηση και την ύπαρξη ενιαίων κριτών - διάφορων από τους προηγούμενους- για τον εκ των υστέρων έλεγχο της λειτουργίας των πιστοποιούμενων φορέων.

Τα κριτήρια αναγνώρισης των Μ.Κ.Ο. που προτείνει το νομοσχέδιο στο άρθρο 13 παρ. 4 είναι καταρχήν σωστά (βελτιωτικές προτάσεις θα γίνουν στις Παρατηρήσεις κατ' άρθρον), θα πρέπει όμως να διασφαλιστεί και η αυστηρή εφαρμογή τους από το αρμόδιο όργανο.

Η Ο.Κ.Ε. εκτιμά, περαιτέρω, ότι στη διαδικασία πιστοποίησης θα πρέπει να εξασφαλισθεί η συμμετοχή και των κοινωνικών φορέων, κατά ομάδες εκπροσώπησης στην Ο.Κ.Ε. (εργαζόμενοι, εργοδότες, αγρότες κλπ). Οι κοινωνικοί φορείς που συμμετέχουν στην Ο.Κ.Ε. αποτελούν και οι ίδιοι έκφραση των συμφερόντων της κοινωνίας των πολιτών. Λόγω της μακράς παρουσίας τους στην ελληνική κοινωνία, της αντιπροσωπευτικότητάς τους, της εμπειρίας τους και της αυξανόμενης δραστηριοποίησης τους στον τομέα των διεθνών σχέσεων, πρέπει να έχουν δικαίωμα να συμμετέχουν στην αναγνώριση νεώτερων και λιγότερο δοκιμασμένων ή αντιπροσωπευτικών Μ.Κ.Ο.

3. Όπως τονίστηκε και παραπάνω, το ζήτημα της πιστοποίησης είναι αλληλένδετο με το ζήτημα της αξιολόγησης, της εποπτείας και του ελέγχου των αναπτυξιακών δράσεων των πιστοποιημένων Μ.Κ.Ο. που θα λάβουν χρηματοδότηση για την υλοποίηση ορισμένων προγραμμάτων. Η διάσταση αυτή λείπει από το Σ/Ν. Η υποβολή προς την Υπηρεσία Διεθνούς Αναπτυξιακής Συνεργασίας (Υ.Δ.Α.Σ.) εκθέσεων απολογισμού δεν αρκεί.

Για να καλυφθεί το κενό αυτό προτείνεται να προβλεφθεί ρητά στο Σ/Ν η σύσταση στο ΥΠΕΞ Επιτροπής Παρακολούθησης και Αξιολόγησης των Μ.Κ.Ο., έργο της οποίας θα είναι η εκ των προτέρων (ex ante) πιστοποίηση της καταλληλότητας των προγραμμάτων αναπτυξιακής βοήθειας και η εκ των υστέρων (ex post) αξιολόγηση αυτών. Προτείνεται στην Επιτροπή αυτή να συμμετέχουν υπηρεσιακά στελέχη του ΥΠΕΞ, με ανάλογη τεχνογνωσία και εμπειρία, εξωτερικοί εμπειρογνώμονες, εκπρόσωποι των Μ.Κ.Ο. και εκπρόσωποι των κοινωνικών φορέων κατά ομάδες αντιπροσώπευσης στην Ο.Κ.Ε. (βλ. παραπάνω).

Προτείνεται κατ' αυτόν τον τρόπο να διαχωριστεί σαφώς η διαδικασία αναγνώρισης μίας Μ.Κ.Ο., ως εν δυνάμει φορέα υλοποίησης προγραμμάτων αναπτυξιακής βοήθειας και η συνακόλουθη εγγραφή της στο Ειδικό Μητρώο Μ.Κ.Ο., από τη διαδικασία πιστοποίησης της καταλληλότητας προς χρηματοδότηση των προγραμμάτων που υποβάλλει μία πιστοποιημένη Μ.Κ.Ο., που είναι ένα θέμα που θα κρίνεται ad hoc. Η πρώτη διαδικασία ανατίθεται στην Υ.Δ.Α.Σ., ενώ η δεύτερη πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή Παρακολούθησης και Αξιολόγησης των Μ.Κ.Ο.

Η Επιτροπή αυτή θα μπορούσε να συσταθεί και να λειτουργήσει ως τμήμα της Υ.Δ.Α.Σ., με σεβασμό όμως των αρχών που προαναφέρθηκαν. Η Ο.Κ.Ε. διατυπώνει περαιτέρω προτάσεις στο ζήτημα αυτό στις κατ' άρθρον Παρατηρήσεις της (άρθρο 14).

4. Το άρθρο 13 παρ. 3 παραπέμπει στην Υπηρεσία Διεθνούς Αναπτυξιακής Συνεργασίας (Υ.Δ.Α.Σ.), αναφέροντας ότι η σύστασή της προβλέπεται στο άρθρο 19 του παρόντος. Ομως, στο άρθρο 19 και συγκεκριμένα στην παρ. 2 καθορίζονται οι αρμοδιότητες αυτής της Υπηρεσίας, χωρίς να προβλέπεται με σαφήνεια ούτε η σύστασή της, ούτε η μορφή της, παρότι πρόκειται για μια καίρια υπηρεσία που θα διαχειρίζεται τους πόρους

της αναπτυξιακής βοήθειας που λαμβάνει το ΥΠΕΞ. Θα έπρεπε, επομένως, να υπάρχει ρητή πρόβλεψη ώστε να διασφαλίζεται η ανεξαρτησία της λειτουργίας της υπηρεσίας αυτής και η διαφάνεια στη διαχείριση των πόρων. Προς το σκοπό αυτό, θα πρέπει να προβλέπεται ότι στο όργανο διοίκησης συμμετέχουν τόσο υπηρεσιακοί παράγοντες του ΥΠΕΞ και άλλων παραγωγικών Υπουργείων, όσο και εξωτερικοί εμπειρογνώμονες, ανεξάρτητες προσωπικότητες, εκπρόσωποι των Μ.Κ.Ο. και των κοινωνικών φορέων, σύμφωνα και με τα προαναφερόμενα. Θα πρέπει, επίσης, να ορίζεται η θητεία και ο τρόπος διορισμού των μελών.

Σε κάθε περίπτωση, λόγω της φύσεως των δράσεων που χρηματοδοτούνται από αυτήν την Υπηρεσία, που απαιτούν κατά κανόνα ταχεία παρέμβαση, θα πρέπει να διασφαλιστεί η διαχείριση των πόρων κατ' εξαίρεση των διατάξεων του δημοσίου λογιστικού, που δημιουργούν αγκυλώσεις.

5. Στο άρθρο 19 παρ. 1 του Σ/Ν, συνιστάται Εθνική Συμβουλευτική Επιτροπή για τις Μ.Κ.Ο., χωρίς να προβλέπονται σα-

φώς ο ρόλος και οι αρμοδιότητές της. Επισημαίνοντας το κενό αυτό, η Ο.Κ.Ε. διατυπώνει τις σχετικές προτάσεις της στις κατ' άρθρον Παρατηρήσεις (βλ. Άρθρο 19)

6. Χρειάζεται, επίσης, να εναρμονιστούν τα άρθρα 12 και 13 ως προς τον ρόλο των Μ.Κ.Ο. Στο άρθρο 12 παρ. 1 αναφέρεται ότι οι Μ.Κ.Ο. υλοποιούν αναπτυξιακές δράσεις και δράσεις άμεσης και επείγουσας ανθρωπιστικής, επισιτιστικής βοήθειας, ενώ στο άρθρο 13 παρ. 1 αναφέρεται ότι οι Μ.Κ.Ο. έχουν ως αντικείμενο την παροχή επείγουσας ανθρωπιστικής, επισιτιστικής και αναπτυξιακής βοήθειας προς αναπτυσσόμενες χώρες. Οι αναπτυξιακές δράσεις και οι επείγουσες παρεμβάσεις στον ανθρωπιστικό τομέα διαφέρουν σημαντικά μεταξύ τους και γι' αυτό θα ήταν αναγκαίο να οριστεί με μεγαλύτερη σαφήνεια ο ρόλος των Μ.Κ.Ο. στην αναπτυξιακή συνεργασία. Η αναπτυξιακή βοήθεια διαφέρει από την επείγουσα βοήθεια, που μπορεί να έχει συγκυριακό και στιγμιαίο χαρακτήρα.

Στη συνέχεια η Ο.Κ.Ε. διατυπώνει τις Παρατηρήσεις της κατ' άρθρον.

ΙΙΙ. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΚΑΤ' ΑΡΘΡΟΝ ΣΤΟ Β' ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ

Περιεχόμενο Άρθρου 13: Περιγράφεται η έννοια των Μ.Κ.Ο., οι τομείς και το αντικείμενο της δραστηριότητάς τους. Προβλέπεται η δημιουργία και τήρηση Ειδικού Μητρώου των Μ.Κ.Ο., ο τρόπος εγγραφής τους και οι προϋποθέσεις ή τα κριτήρια που θα πρέπει να πληρούν για την εγγραφή τους στο προαναφερόμενο Μητρώο.

Παρατηρήσεις ΟΚΕ:

1. Σύμφωνα με τα όσα προαναφέρθηκαν στη Γενική Αξιολόγηση, προτείνεται να διευρυνθεί στην παρ. 1 η έννοια των Μ.Κ.Ο., περιλαμβάνοντας και τους παραδοσιακούς κοινωνικούς φορείς, όπως τις τριτοβάθμιες συνδικαλιστικές οργανώσεις, που έχουν αποδεδειγμένη δραστηριότητα στον τομέα της ανθρωπιστικής και αναπτυξιακής βοήθειας, χωρίς να έχουν ως κύριο αντικείμενο τη δραστηριότητα αυτή.

2. Για να είναι πιο ολοκληρωμένος ο ορισμός των Μ.Κ.Ο. που περιλαμβάνεται στο άρθρο 13 παρ. 1, προτείνεται να προστεθούν εκτός από τις αναπτυσσόμενες και οι υπό μετάβαση χώρες, γιατί οι χώρες αυτές είναι βασικοί στόχοι της ελληνικής αναπτυξιακής πολιτικής, όπως φαίνεται και από το άρθρο 1 του Σ/Ν. Επίσης, εκτός από την πρόληψη των συγκρούσεων θα πρέπει να αναφέρεται και η αντιμετώπιση των συνεπειών τους, δεδομένου ότι η αντιμετώπιση των συγκρούσεων είναι βασικός στόχος της επείγουσας, ανθρωπιστικής κυρίως, βοήθειας.

3. Στην παράγραφο 4 προτείνεται να προστεθεί ότι οι σκοποί, οι πρακτικές και οι ιδέες μίας Μ.Κ.Ο. δεν θα πρέπει να

αντιστρατεύονται το περιεχόμενο των διεθνών συμβάσεων και των αποφάσεων διεθνών οργανισμών που έχει υπογράψει και εφαρμόζει το ελληνικό κράτος.

Περιεχόμενο Άρθρου 14: Προβλέπεται η χρηματοδότηση από πόρους του Κρατικού Προϋπολογισμού προγραμμάτων Μ.Κ.Ο. που αποβλέπουν στην παροχή βοήθειας στα πλαίσια που ορίζει το άρθρο 1 του παρόντος Σχεδίου Νόμου και τίθενται οι βασικές προϋποθέσεις για τη χρηματοδότησή αυτή. Για οποιοδήποτε είδος χρηματοδότησής τους από κρατικούς πόρους, οι Μ.Κ.Ο. υποχρεούνται στην υποβολή λεπτομερών απολογιστικών εκθέσεων ανά εξάμηνο στην Υπηρεσία Διεθνούς Αναπτυξιακής Συνεργασίας (Υ.Δ.Α.Σ.).

Παρατηρήσεις Ο.Κ.Ε.:

1. Η παρ. 1 προτείνεται να συμπληρωθεί με την πρόβλεψη ότι στα κριτήρια που λαμβάνονται υπόψη για τη χρηματοδότηση συνεκτιμάται η συμμετοχή των Μ.Κ.Ο. σε εγκεκριμένα προγράμματα αναπτυξιακής, ανθρωπιστικής και επισιτιστικής βοήθειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφόσον τα προγράμματα αυτά εντάσσονται στις γενικές κατευθύνσεις της αναπτυξιακής πολιτικής της χώρας και πληρούνται οι λοιπές προϋποθέσεις της παρ. 1 του άρθρου 14 και είναι εγγεγραμμένες στο Ειδικό Μητρώο.

Η προσθήκη αυτή κρίνεται αναγκαία, δεδομένου ότι αναφορικά με τα ευρωπαϊκά αναπτυξιακά προγράμματα, οι περισσότερες ελληνικές Μ.Κ.Ο. αντιμετωπίζουν πρόβλημα ως προς τη συγχρηματοδότησή τους από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, διότι δεν είναι σε θέση να βρουν τους αναγκαίους πό-

ρους για την εθνική συμμετοχή που κυμαίνεται γύρω στο 50% του συνολικού κόστους.

2. Στο ίδιο άρθρο προτείνεται να προβλεφθεί η σύσταση, με τη μορφή ανεξάρτητης υπηρεσίας του ΥΠΕΞ, Επιτροπής Πιστοποίησης και Αξιολόγησης των Μ.Κ.Ο., έργο της οποίας θα είναι ο εκ των προτέρων (ex ante) και εκ των υστέρων (ex post) έλεγχος της εν γένει δραστηριότητας των Μ.Κ.Ο., η πιστοποίηση της καταλληλότητας των προγραμμάτων, η παρακολούθηση και η αξιολόγηση αυτών. Θα πρέπει, επίσης, να αναφέρεται η σύνθεση αυτής της Επιτροπής σύμφωνα με το σκεπτικό της Γενικής Αξιολόγησης. Εφόσον, δε, η χρηματοδότηση των εγκεκριμένων προγραμμάτων γίνεται σταδιακά, η Επιτροπή αυτή θα πρέπει να συντάσσει εξαμηνιαίες εκθέσεις αξιολόγησης της πορείας των προγραμμάτων, τις οποίες θα υποβάλλει στην Υ.Δ.Α.Σ., προκειμένου η τελευταία να αποφασίζει για τη συνέχιση της εκταμίευσης των πόρων.

Περιεχόμενο Άρθρου 15: Προβλέπονται φορολογικές απαλλαγές για δωρεές ή παντός είδους εισφορές προς τις ελληνικές Μ.Κ.Ο., καθώς και δασμολογικές απαλλαγές για υλικά που αυτές εισάγουν προκειμένου να υλοποιήσουν προγράμματα σε τρίτες χώρες. Προβλέπεται, επίσης, ο καθορισμός των όρων αγοράς φαρμάκων, χειρουργικού και άλλου νοσηλευτικού υλικού από τις Μ.Κ.Ο., προκειμένου να διευκολυνθεί η παροχή ανθρωπιστικής βοήθειας. Τέλος, προβλέπεται η κατά παρέκλιση των κειμένων διατάξεων περί δημοσίου λογιστικού, χρηματοδότηση αναπτυξιακών προγραμμάτων, εφόσον πρόκειται περί ανθρωπιστικής μορφής παροχής βοήθειας κατεπειγούσης φύσεως.

Παρατηρήσεις Ο.Κ.Ε.: Θα πρέπει να διασφαλιστεί η εξαίρεση της παροχής ανθρωπιστικής και επισιτιστικής βοήθειας από πάσης φύσεως εισφορές και επιβαρύνσεις, δημοσιονομικές, φορολογικές κ.λ.π.

Περιεχόμενο Άρθρου 16: Θε-

σπίζονται ευνοϊκές ρυθμίσεις ή κίνητρα για υπαλλήλους του δημοσίου ή Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, φοιτητές, καθώς και μόνιμα στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων, που επιθυμούν ή θα κληθούν να συμμετάσχουν, μετά από σχετική άδεια, σε αναπτυξιακά προγράμματα εκτελούμενα από ελληνικές Μ.Κ.Ο. σε αναπτυσσόμενες χώρες. Ο χρόνος άδειάς τους θεωρείται χρόνος πραγματικής υπηρεσίας για κάθε συνέπεια. Προβλέπεται ανάλογη εφαρμογή για τους υπαλλήλους των ΝΠΙΔ και για το ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό σε ανθρωπιστικές αποστολές ή προγράμματα που εκτελούν οι Ελληνικές Μ.Κ.Ο. στο εξωτερικό, καθώς και κίνητρα για τη συμμετοχή τους αυτή.

Παρατηρήσεις Ο.Κ.Ε: Η Ο.Κ.Ε. συμφωνεί με τη διάταξη αυτή. Προτείνεται να αντιμετωπιστεί η δυνατότητα παράτασης της άδειας των εφέδρων αξιωματικών και οπλιτών μέχρι και τους τέσσερεις μήνες, εφόσον υπάρχει σοβαρός λόγος.

Περιεχόμενο Άρθρου 17: Προβλέπονται ευνοϊκές ρυθμίσεις σχετικά με τις σπουδές φοιτητών και σπουδαστών που συμμετέχουν σε Μ.Κ.Ο. Επίσης, προβλέπεται η απονομή ηθικών αμοιβών σε νέους με στόχο την επιβράβευσή τους για επιτυχημένη συμμετοχή τους σε αποστολές ή ανθρωπιστικά προγράμματα εκτελούμενα από ελληνικούς Μ.Κ.Ο.

Παρατηρήσεις Ο.Κ.Ε: Η Ο.Κ.Ε. συμφωνεί με τη διάταξη αυτή.

Περιεχόμενο Άρθρου 18: Προβλέπονται ειδικές ρυθμίσεις καθώς και διαδικασίες για τη χορήγηση άδειας που θα αφορά εφέδρους Αξιωματικούς, οπλίτες, εφέδρους οπλίτες και οπλίτες από την εφεδρεία των Ενόπλων Δυνάμεων, οι οποίοι θα είναι εγγεγραμμένοι ως μέλη Μ.Κ.Ο. και θα συμμετέχουν σε σχετικά προγράμματα. Η άδεια αυτή δε μπορεί να υπερβαίνει τις τριάντα ημέρες.

Παρατηρήσεις Ο.Κ.Ε: Η Ο.Κ.Ε. συμφωνεί με τη διάταξη αυτή.

Περιεχόμενο Άρθρου 19: Συνιστάται Εθνική Συμβουλευτική Επιτροπή για τις Μ.Κ.Ο. και προβλέπονται οι αρμοδιότητες της Υ.Δ.Α.Σ. του Υπουργείου Εξωτερικών.

Παρατηρήσεις Ο.Κ.Ε.:

1. Η παράγραφος 1 δεν αναφέρει τις αρμοδιότητες της Εθνικής Συμβουλευτικής Επιτροπής. Η Ο.Κ.Ε. εκτιμά ότι η Επιτροπή αυτή δεν θα έχει αποφασιστική αρμοδιότητα, αλλά θα πρέπει να λειτουργεί σαν ένα Βήμα συζήτησης με τις Μ.Κ.Ο. και ανταλλαγής απόψεων και πληροφοριών, με σκοπό την επίλυση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν κατά τις δράσεις της αναπτυξιακής βοήθειας και την βελτίωση της διαδικασίας παροχής της. Στην Επιτροπή αυτή προτείνεται να καλούνται διερευνητικά για συζήτηση εκτός από τις ήδη αναγνωρισμένες και οργανώσεις που είναι υποψήφιες για εγγραφή στο Ειδικό Μητρώο, ώστε να ελέγχονται οι σκοποί, το αντικείμενό τους και το ενδιαφέρον τους για εμπλοκή στην αναπτυξιακή βοήθεια. Προτείνεται, επίσης, να προβλεφθεί η υποχρεωτική συμμετοχή ενός εκπροσώπου των εργοδοτών, ενός εκπροσώπου των εργαζομένων και ενός εκπροσώπου των αγροτών και λοιπών φορέων (κατά το πρότυπο εκπροσώπησης τους στην Ο.Κ.Ε.) στην Επιτροπή αυτή, σύμφωνα με τα όσα αναπτύχθηκαν παραπάνω.

2. Στην παρ. 2 εδ. α του άρθρου 19 αναφέρεται ότι η Υ.Δ.Α.Σ. του ΥΠΕΞ είναι αρμόδια για τη χρηματοδότηση των δράσεων ανθρωπιστικής και αναπτυξιακής [προφανώς και επισιτιστικής, αν και δεν αναφέρεται] βοήθειας. Όμως, στο άρθρο 14 αναφέρεται ότι τα προγράμματα που υλοποιούν οι Μ.Κ.Ο. χρηματοδοτούνται από τον κρατικό προϋπολογισμό μέσω των αρμοδίων φορέων υλοποίη-

σης προγραμμάτων αναπτυξιακής συνεργασίας. Δεν είναι σαφές ποιος χρηματοδοτεί τελικά την αναπτυξιακή βοήθεια που παρέχουν οι Μ.Κ.Ο., το ΥΠΕΞ ή και οι αρμόδιοι φορείς υλοποίησης προγραμμάτων αναπτυξιακής συνεργασίας; Η διάταξη αυτή θα πρέπει να επαναδιατυπωθεί.

3. Στην παρ. 2 εδ. δ του άρθρου 19, προτείνεται να είναι δυνατή η διαγραφή από το Ειδικό Μητρώο Μ.Κ.Ο. που έχουν αδρανήσει να δραστηριοποιηθούν στον τομέα της ανθρωπιστικής, επισιτιστικής και αναπτυξιακής βοήθειας για διάστημα πέντε ετών (αντί για την τριετία που αναφέρεται στη συγκεκριμένη διάταξη), αφού ληφθούν υπόψη οι εκθέσεις αξιολόγησης της Υ.Δ.Α.Σ.

Περιεχόμενο Άρθρου 20: Προβλέπεται η εξουσιοδότηση στον Υπουργό Εξωτερικών ή στον Αναπληρωτή Υπουργό Εξωτερικών για πρόταση εκδόσεως Προεδρικού διατάγματος που θα αφορά στη διάρθωση, οργάνωση και εν γένει λειτουργία της Υπηρεσίας Διεθνούς Αναπτυξιακής Συνεργασίας (Υ.Δ.Α.Σ.) του Υπουργείου Εξωτερικών.

Παρατηρήσεις Ο.Κ.Ε.: Η φράση “που περιλαμβάνεται στο άρθρο 18” προφανώς ότι εννοεί το άρθρο 19.

Τέλος, και με την ευκαιρία της Γνώμης αυτής, η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή παρατηρεί την ανάγκη δημιουργίας ενός ολοκληρωμένου θεσμικού πλαισίου για τη λειτουργία γενικά των Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων στη χώρα μας, δεδομένου ότι το παρόν Σχέδιο Νόμου ρυθμίζει μόνο μία ορισμένη κατηγορία τέτοιων οργανώσεων.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ Ο.Κ.Ε.
Καθηγητής Β. ΣΚΟΥΡΗΣ

Στην Ολομέλεια της 15ης Ιανουαρίου 1999 παρέστησαν τα κάτωθι Μέλη
της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής :

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Βασίλειος Σκουρής
Καθηγητής Α.Π.Θ.

Α΄ ΟΜΑΔΑ

Αγγέλου Χαράλαμπος
Πρόεδρος Δ.Σ. Σ.Α.Τ.Ε.

Αναλυτής Νικόλαος
Αντιπρόεδρος Δ.Σ. Σ.Ε.Β.

Μπαλωμένος Δημήτριος
Εκπρόσωπος Εθνικής Συνομοσπονδίας
Ελληνικού Εμπορίου
σε αναπλήρωση του
Δρακάτου Αλέξανδρου
Εκπροσώπου Ε.Σ.Ε.Ε.

Κανελλόπουλος Γεώργιος
Πρόεδρος Δ.Σ. Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.

Καραμαλάκος Δημήτριος
Εκπρόσωπος Ε.Σ.Ε.Ε.

Σαράκος Θεμιστοκλής
Εκπρόσωπος Ε.Σ.Ε.Ε.
σε αναπλήρωση του
Καψάλη Δημητρίου
Επιτίμου Προέδρου Ε.Σ.Ε.Ε.

Κεφάλας Χαράλαμπος
Εκπρόσωπος Ε.Σ.Ε.Ε.

Κυριαζής Δημήτριος
πρώην Πρόεδρος Σ.Ε.Β.

Μαραζιώτης Άγγελος
Διευθυντής Γενικής Γραμματείας
Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών

Ρερρές Κυριάκος
Γενικός Διευθυντής
Πανελληνίας Ομοσπονδίας
Ξενοδόχων σε αναπλήρωση του
Μηναΐδη Βασιλείου
Β΄ Αντιπρόεδρου Δ.Σ. Π.Ο.Ξ.

Σκορίνης Νικόλαος
Α΄ Αντιπρόεδρος Δ.Σ.
Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.

Σουλτανάς Ευάγγελος
Μέλος Δ.Σ. Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.

Χαμπηλομάτης Γεώργιος
Μέλος Δ.Σ. Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.

Χασιώτης Νικόλαος
Εκπρόσωπος Ένωσης
Ελλήνων Εφοπιστών

Β΄ ΟΜΑΔΑ

Παυλιδάκης Γεώργιος
Γ.Σ.Ε.Ε.
σε αναπλήρωση του
Αβραμόπουλου Παναγιώτη
Γ.Σ.Ε.Ε.

Αραζού Λεονάρδος
Γ.Σ.Ε.Ε.

Αυγητίδης Ελευθέριος
Γ.Σ.Ε.Ε.

Βούτος Παναγιώτης
Α.Δ.Ε.Δ.Υ.

Μητρόπουλος Ανδρέας
Α.Δ.Ε.Δ.Υ.
σε αναπλήρωση του
Βρεττάκου Ηλία
Α.Δ.Ε.Δ.Υ.

Δεληγιάννης Αναστάσιος
Α.Δ.Ε.Δ.Υ.

Κόλλιας Κωνσταντίνος
Α.Δ.Ε.Δ.Υ.

Κωνσταντινίδης Ιωάννης
Γ.Σ.Ε.Ε.

Λαιμός Στέφανος
Γ.Σ.Ε.Ε.

Μανώλης Ιωάννης
Γ.Σ.Ε.Ε.

Μελισσάρης Νικόλαος
Γ.Σ.Ε.Ε.

Παπαντωνίου Κωνσταντίνος
Α.Δ.Ε.Δ.Υ.

Πολίτης Δημήτρης
Γ.Σ.Ε.Ε.

Πολυζωγόπουλος Χρήστος
Πρόεδρος Γ.Σ.Ε.Ε.

Σκαρμούτσος Διονύσιος
Γ.Σ.Ε.Ε.

Τσουκαλάς Δημήτριος
Γ.Σ.Ε.Ε.

Γ΄ ΟΜΑΔΑ

Αλεξόπουλος Παναγιώτης
Πρόεδρος Οικονομικού
Επιμελητηρίου Ελλάδος

Βάγιας Παναγιώτης
Εκπρόσωπος Γεωτεχνικού
Επιμελητηρίου Ελλάδος

Γιατράκος Νικόλαος
Αναπληρωτής Δήμαρχος Αθηναίων

Γωνιωτάκης Γεώργιος
Β΄ Αντιπρόεδρος Δ.Σ.
ΓΕ.Σ.Α.Σ.Ε.

Καραγιάννης Δημήτριος
Μέλος Δ.Σ. ΠΑ.Σ.Ε.ΓΕ.Σ.

Καραμίχας Τζανέτος
Α΄ Αντιπρόεδρος Δ.Σ. ΠΑ.Σ.Ε.ΓΕ.Σ.

Κορκόβελος Ιωάννης
Εκπρόσωπος Δικηγορικού
Συλλόγου Αθηνών

Λιόλιος Νικόλαος
Πρόεδρος Δ.Σ. ΠΑ.Σ.Ε.ΓΕ.Σ.

Βοϊκλής Γεώργιος
Εκπρόσωπος Κέντρου
Προστασίας Καταναλωτών
σε αναπλήρωση του
Μαγουλά Γεωργίου
Προέδρου Δ.Σ. ΚΕ.Π.ΚΑ.

Σπίρτζης Χρήστος
Τ.Ε.Ε.

Γκίνης Σοφοκλής
ΓΕ.Σ.Α.Σ.Ε.
σε αναπλήρωση του
Φάκα Χρήστου
Προέδρου Δ.Σ. ΓΕ.Σ.Α.Σ.Ε.

ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Γρηγόριος Παπανίκος

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Ρύθμιση θεμάτων Διμερούς Κρατικής Αναπτυξιακής Βοήθειας και Συνεργασίας προς τρίτες χώρες καθώς και Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων και άλλες συναφείς διατάξεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

Διμερής Κρατική Αναπτυξιακή Βοήθεια και Συνεργασία

Άρθρο 1

Σκοπός - Αντικείμενο

Σκοπός του παρόντος είναι η ρύθμιση θεμάτων που αφορούν στη στρατηγική, στο συντονισμό, στο σχεδιασμό, στην υλοποίηση, στην παρακολούθηση, στη διαχείριση, στην αξιολόγηση και στον απολογισμό Προγραμμάτων Διμερούς Κρατικής Αναπτυξιακής Συνεργασίας της Ελλάδος με τρίτες χώρες με καθεστώς αναπτυσσόμενης οικονομίας και χώρες με οικονομίες σε μετάβαση σύμφωνα με τις βασικές κατηγορίες παροχής βοήθειας ήτοι Τεχνική Συνεργασία και Τεχνική Βοήθεια, Επισιτιστική Βοήθεια, Επείγουσα Βοήθεια και Χρηματοδοτική Βοήθεια.

Άρθρο 2

Αρμοδιότητες ΕΔΟΣ

Η Διυπουργική Επιτροπή Οργάνωσης και Συντονισμού των Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων (ΕΔΟΣ) έχει έργο τη χάραξη εθνικής Πολιτικής και το σχεδιασμό Στρατηγικής Αναπτυξιακής Συνεργασίας στο πλαίσιο της εξωτερικής πολιτικής και των διεθνών οικονομικών σχέσεων της χώρας.

Άρθρο 3

Ταξινόμηση της διμερούς αναπτυξιακής συνεργασίας

Η ταξινόμηση της Διμερούς Αναπτυξιακής Βοήθειας και Συνεργασίας κατά τομείς οικονομικής δραστηριότητας και ο προσδιορισμός των επλεξιμών δαπανών των Προγραμμάτων Αναπτυξιακής Συνεργασίας γίνεται σύμφωνα με τα παραρτήματα Α' και Β' που επισυνάπτονται στον παρόντα Νόμο και αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτού. Επιλέξιμη είναι και κάθε άλλη δαπάνη που συντελεί στην ορθή εκτέλεση των προγραμμάτων.

Άρθρο 4

Συντονισμός της διμερούς κρατικής Αναπτυξιακής Συνεργασίας

Το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας συντονίζει τις δραστηριότητες Αναπτυξιακής Συνεργασίας μεταξύ Υπουργείων και λοιπών κρατικών φορέων. Ειδικότερα, ο συντονισμός ανατίθεται:

α. στη Διεύθυνση Αναπτυξιακής Συνεργασίας και Ειδικών Χρηματοδοτήσεων και Προγραμμάτων του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας η ο-

ποία πιστώθηκε με το Π.Δ. 98/1998 (ΦΕΚ 92 τ. Α' 28_1998). Η Διεύθυνση πέρα από τα άλλα καθήκοντά της παρέχει πλήρη διοικητική και γραμματειακή κάλυψη στην Επιτροπή Παρακολούθησης και Διαχείρισης του πενταετούς προγράμματος αναπτυξιακής συνεργασίας 1997-2001.

β. Στην Επιτροπή Παρακολούθησης και Διαχείρισης του πενταετούς προγράμματος αναπτυξιακής συνεργασίας 1997-2001 της οποίας η σύσταση προβλέπεται με το άρθρο 4, παράγραφος 2 του Νόμου 2515/1997 (ΦΕΚ 154/τ.α/25-7-1997. «Περί άσκησης επαγγέλματος λογιστή φοροτεχνικού, λειτουργία σώματος ορκωτών εκτιμητών (Σ.Ο.Ε.) και άλλες διατάξεις».

Άρθρο 5

Διατάξεις και φορές υλοποίησης

α. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας καθορίζονται οι φορείς υλοποίησης Προγραμμάτων Αναπτυξιακής Συνεργασίας και κατανέμονται σ' αυτούς εφάπαξ ή τμηματικά οι ετήσιες πιστώσεις της Διμερούς Κρατικής Αναπτυξιακής Συνεργασίας.

β. Οι διατάξεις των παραγράφων 2, 2β και 2γ του άρθρου 2 του Ν. 1673/1986, όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 7 του Νόμου 2297/8-3-1995, (ΦΕΚ 50/τ.Α/8-3-1995) που ρυθμίζουν την παροχή κάθε είδους βοήθειας συμπεριλαμβανομένης και της Αναπτυξιακής του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας, επεκτείνονται και ισχύουν για όλους τους φορείς υλοποίησης Προγραμμάτων Αναπτυξιακής Συνεργασίας που καθορίζονται με την ανωτέρω απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και για τους τομείς αρμοδιότητας ενός εκάστου.

γ. Ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας με αποφάσεις του δύναται να προβαίνει σε ανακατανομή των διατιθεμένων στους φορείς κονδυλίων Αναπτυξιακής Συνεργασίας για την καλύτερη κατ' έτος απορρόφησή τους ή για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών μετά από σχετική εισήγηση της Επιτροπής Παρακολούθησης και Διαχείρισης.

δ. Οι πιστώσεις του Πενταετούς Προγράμματος Αναπτυξιακής Συνεργασίας 1997-2001 και των αντιστοίχων Προγραμμάτων μεταγενεστέρων ετών εγγράφονται κατ' έτος με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας στον τακτικό προϋπολογισμό του Κράτους.

Άρθρο 6

Αρμοδιότης για τη σύναψη συμβάσεων στο εσωτερικό

1. Συμβάσεις προμηθειών, παροχής υπηρεσιών και εκτελέσεως έργων, αναγκαίων για την υλοποίηση των καθέκαστα προγραμμάτων συνάπτονται από τον εκάστοτε Υπουργό ή τον εκπρόσωπο του Οργανισμού που είναι επιφορτισμένος με την υλοποίησή του ή από ειδικά προς τούτο εξουσιοδοτημένο πρόσωπο κατά το εκάστοτε ισχύον πρόγραμμα.

2. Οι παραπάνω συμβάσεις συνάπτονται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 7-10 του παρόντος και της νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 7

Συμβάσεις Προμηθειών, Παροχής Υπηρεσιών.

Για τις συμβάσεις προμηθειών ή παροχής υπηρεσιών προβλέπονται τα εξής:

α. Προμήθειες ή παροχή υπηρεσιών δαπάνης μέχρι 200.000 ECU ανά πρόγραμμα γίνεται με ευθύνη του συνάπτοντος τη σχετική σύμβαση, μετά από πρόσκληση για εκδίλωση ενδιαφέροντος ή με απ' ευθείας ανάθεση. Η πρόσκληση υπογράφεται από τον Υπουργό ή το Νόμιμο εκπρόσωπο του Οργανισμού που είναι αρμόδιος για την υλοποίηση του οικείου προγράμματος και περιλαμβάνει το αντικείμενο της προμήθειας ή υπηρεσίας, τον προϋπολογισμό και τους όρους συμμετοχής και δημοσιεύεται σε δύο ημερήσιες εφημερίδες της έδρας του Νομού που εδρεύει το Υπουργείο ή ο Οργανισμός. Εντός προθεσμίας 30 ημερών κατ' ανώτερο όριο από την δημοσίευση, ο αρμόδιος για την υλοποίηση του προγράμματος προβαίνει στην κατακύρωση. Μεταξύ του αναθέτοντος και του αναδόχου υπογράφεται σχετική σύμβαση.

β. Για προμήθεια ή παροχή υπηρεσιών προϋπολογισμού μεγαλύτερου των 200.000 ECU ανά πρόγραμμα εφαρμόζονται οι κείμενες διατάξεις του εσωτερικού δικαίου και η νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

γ. Με αποφάσεις των καθ' ύλην αρμοδίων Υπουργών και του Υπουργού Οικονομικών, κα-

θορίζονται οι όροι και οι διαδικασίες δικαιολόγησης δαπανών, που αφορούν σε προμήθειες υλικών και εφοδίων για την αναπλήρωση αντιστοίχων που διατέθηκαν από τηρούμενα αποθέματα για αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών στον τομέα της επείγουσας βοήθειας, στα πλαίσια υλοποίησης Προγραμμάτων Διμερούς Αναπτυξιακής Συνεργασίας απ' ευθείας ή και μέσω χρηματοδότησης Μ.Κ.Ο.

Άρθρο 8

Συμβάσεις Εκτελέσεως Έργων

Για τις συμβάσεις εκτελέσεως έργων προβλέπονται τα εξής:

α. Για προϋπολογισμό έργων μέχρι 5.000.000 ECU ανά πρόγραμμα, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του προηγούμενου άρθρου 7, παράγραφος (α).

β. Για προϋπολογισμό έργων άνω των 5.000.000 ECU ανά πρόγραμμα, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του προηγούμενου άρθρου 7, παράγραφος (β).

Άρθρο 9

Αρμοδιότης για τη σύναψη συμβάσεων στο εξωτερικό

1. Συμβάσεις του άρθρου 6 του παρόντος εκτός Ελλάδος συνάπτονται είτε από εκπροσώπους των αρμοδίων φορέων υλοποίησης είτε από υπαλλήλους των κατά τόπους αρμοδίων Γραφείων Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων (Ο.Ε.Υ.) του ΥΠΕΘΟ ή των κατά τόπους αρμοδίων Ελληνικών διπλωματικών ή προξενικών αρχών κατόπιν αιτήματος του Υπουργείου ή του Οργανισμού που είναι επιφορτισμένος με την υλοποίηση του Προγράμματος στο οποίο θα ορίζονται ο αρμόδιος υπάλληλος για τη σύναψη της συμβάσεως, το αντικείμενο και οι όροι αυτής:

Συμβάσεις με οικονομικό αντικείμενο μέχρι 20.000 ECU συνάπτονται με απ' ευθείας ανάθεση.

Συμβάσεις με οικονομικό αντικείμενο μέχρι 100.000 ECU συνάπτονται με'τα από πρόσκληση για εκδήλωση ενδιαφέροντος η οποία υπογράφεται υπό του κατά το άνω αρμοδίου για την υπογραφή

τους κατά περίπτωση και περιλαμβάνει το αντικείμενο της συμβάσεως τον προϋπολογισμό της και τους όρους συμμετοχής της συμβάσεως και δημοσιεύεται σε δύο ημερήσιες εφημερίδες της έδρας τους. Εντός 30 ημερών από της δημοσίευσής ο υπογράφων προβαίνει στη σχετική ανάθεση.

Άρθρο 10

Προσωπικό αναπτυξιακής συνεργασίας στο εξωτερικό

Υπουργεία ή Οργανισμοί τα οποία έχουν προγράμματα αναπτυξιακής συνεργασίας στο εξωτερικό δύνανται να αποστέλλουν προσωπικό για εγκατάσταση στο εξωτερικό για τη λειτουργία των προγραμμάτων αυτών. Εμπειρογνώμονες προερχόμενοι από τον ιδιωτικό τομέα αποστέλλονται με βάση τις διατάξεις των άρθρων 6 και 7 ανωτέρω.

Για στελέχη του δημοσίου ή του ευρύτερου δημοσίου τομέα είναι δυνατή η αποστολή και παραμονή στο εξωτερικό με τοποθέτησή τους στην εκεί Πρεσβεία ή Γραφείο Ο.Ε.Υ. κατά περίπτωση, σύμφωνα με τη φύση και τους στόχους του προγράμματος. Το προσωπικό αυτό αναφέρεται απ' ευθείας στον Προϊστάμενο της Πρεσβείας ή του Γραφείου Ο.Ε.Υ. και στο Υπουργείο του για θέματα που σχετίζονται αποκλειστικά με την πορεία υλοποίησης των προγραμμάτων αναπτυξιακής συνεργασίας. Σε περίπτωση χώρας στην οποία δεν υπάρχει επί τόπου διπλωματική εκπροσώπηση της Ελλάδος, η Πρεσβεία διαπίστευσης για την έδρα του προσωπικού αναπτυξιακής συνεργασίας το οποίο είναι εκ των αναγκών των προγραμμάτων υποχρεωτικά εγκατεστημένο στην τρίτη χώρα. Το προσωπικό αυτό και για το διάστημα παραμονής του εκτός Ελλάδος για τη συμμετοχή του στο πρόγραμμα και μόνο εξομοιώνεται μισθολογικά και απολαμβάνει λοιπών δικαιωμάτων στελέχους του διπλωματικού κλάδου του Υπουργείου Εξωτερικών αναλόγου βαθμού, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις του Ν. 2594/1998. Η εξομείωση αυτή ουδένα πρόσθετο δικαίωμα δημιουργεί αναφορικά με την υπαλληλική ιεραρχία όταν θα επιστρέψει στην Ελλάδα. Οι τοποθετήσεις στελεχών του δημοσίου τομέα σε τρίτες χώρες γίνονται με κοινές αποφάσεις του εκάστοτε αρμοδίου Υπουργού και των Υπουργών Εξωτερικών, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών στην οποία καθορίζονται εκτός των άλλων και θέματα της τοποθέτησης, ο χρόνος παραμονής και ο αριθμός των ατόμων στην τρίτη χώρα και για τα προγράμματα του συγκεκριμένου φορέα. Ο χρόνος παραμονής στο εξωτερικό προσωπικού της κατηγο-

ρίας αυτής δεν δύναται να υπερβαίνει την τριετία, μετά την παρέλευση της οποίας επιστρέφει υποχρεωτικά στην οργανική του θέση στην Ελλάδα, όπου και είναι υποχρεωμένος να προσφέρει τις υπηρεσίες του τουλάχιστον επί τριετία. Αρμόδιες για την τήρηση των ανωτέρω είναι οι Υπηρεσίες Διοικητικού των καθ' έκαστα Υπουργείων από τα οποία προέρχονται οι εμπειρογνώμονες.

Άρθρο 11

Παρακολούθηση του πλήρους κύκλου προγραμμάτων της διμερούς κρατικής αναπτυξιακής συνεργασίας και βοήθειας

Η παράγραφος 2 του άρθρου 4 του Ν. 2515/1997 συμπληρώνεται ώστε ομάδες εργασίας συγκροτούνται με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής

Οικονομίας για την υποβοήθηση του έργου της Επιτροπής παρακολούθησης και διαχείρισης του πενταετούς προγράμματος αναπτυξιακής συνεργασίας 1997-2001 και των αντιστοίχων προγραμμάτων μεταγενεστερών ετών και στη σύνθεσή τους δύναται να συμμετέχουν και στελέχη προερχόμενα και από άλλα Υπουργεία ή Οργανισμούς οι οποίοι κέκτηνται της απαιτούμενης τεχνογνωσίας και εμπειρίας, καθώς και εξωτερικοί εμπειρογνώμονες. Το αντικείμενο των ομάδων αυτών καθορίζεται με τις ως άνω αποφάσεις και πέραν της υποβοήθησης του έργου της ως άνω Επιτροπής δύναται να περιλαμβάνει δραστηριότητες του πλήρους κύκλου των προγραμμάτων αναπτυξιακής συνεργασίας του ΥΠΕΘΟ ήτοι το σχεδιασμό, την υλοποίηση, την παρακολούθηση, τον έλεγχο, την αξιολόγηση και τον απολογισμό αυτών των προγραμμάτων τόσο στην Ελλάδα όσο και εκτός αυτής. Κατά τα λοιπά ισχύουν οι διατάξεις του ως άνω άρθρου 2 του Ν. 2515/1997.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΕΘΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΗ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ

Άρθρο 12

Άσκηση Πολιτικής

Για την αποτελεσματική άσκηση της Εθνικής Πολιτικής Ανάπτυξιακής Συνεργασίας μέσω Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων:

1. Το Υπουργείο Εξωτερικών έχει την αρμοδιότητα συντονισμού όλων εκείνων των αναπτυξιακών δράσεων που υλοποιούνται μέσω των Μ.Κ.Ο. καθώς και των δράσεων άμεσης και επείγουσας ανθρωπιστικής, επισιτιστικής βοήθειας και εκτάκτων καταστάσεων ή άλλων φυσικών καταστροφών.

2α. Το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας έχει την αρμοδιότητα συντονισμού των εμπλεκόμενων Υπουργείων και των άλλων φορέων του Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα και δραστηριοποιείται, κυρίως, σε δράσεις μακροπρόθεσμης αναπτυξιακής συ-

νεργασίας, εξαγωγικών πιστώσεων κτλ όπως διεξοδικά καθορίζονται στο άρθρο 7 του Ν. 2297/95 (ΦΕΚ 50/τ.Α/8-3-1995).

2β. Το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας έχει την αρμοδιότητα συγκέντρωσης και καταγραφής των στοιχείων αναπτυξιακής συνεργασίας και βοήθειας όπως αυτές περιγράφονται στις επιλέξιμες δαπάνες του Παραρτήματος Β'. Ακόμη, την αρμοδιότητα προώθησής τους στους αρμόδιους Διεθνείς Οργανισμούς οι οποίοι τηρούν σχετικές βάσεις δεδομένων με τις διεθνείς ροές διμερούς αναπτυξιακής συνεργασίας και ιδία στην Επιτροπή Αναπτυξιακής Βοήθειας DAC του Ο.Ο.Α.Σ.Α.

Άρθρο 13

Ορισμοί, Ειδικό Μπρώο Μ.Κ.Ο

1. Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις

(Μ.Κ.Ο.), υπό την έννοια του παρόντος νόμου, είναι μη κερδοσκοπικά νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που έχουν ως αντικείμενο, κυρίως, την παροχή επείγουσας ανθρωπιστικής, επισιτιστικής και αναπτυξιακής βοήθειας προς αναπτυσσόμενες χώρες, προκειμένου να συντελέσουν στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη, στην υπεράσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και στην ενίσχυση των διαδικασιών εκδημοκρατισμού, στην προστασία του περιβάλλοντος και στην πρόληψη των συγκρούσεων στις αναπτυσσόμενες χώρες.

2. Η σύσταση και η διάλυσή των, κατά τον παρόντα νόμο, Μ.Κ.Ο. γίνεται σύμφωνα με το καταστατικό τους και όπως ο νόμος ορίζει.

3. Ειδικό Μητρώο Μ.Κ.Ο. τηρείται στην Υπηρεσία Διεθνούς Αναπτυξιακής Συνεργασίας, (Υ.Δ.Α.Σ.) του Υπουργείου Εξωτερικών, η σύσταση της οποίας προβλέπεται στο άρθρο 19 του παρόντος, η οποία εγκρίνει την εγγραφή Μ.Κ.Ο. στο Ειδικό Μητρώο εφόσον πληρούν τους όρους του παρόντος νόμου.

4. Ειδικότερα, προκειμένου να εγγραφεί, μετά από αίτησή της Μ.Κ.Ο. στο Ειδικό Μητρώο πρέπει να πληρούνται οι παρακάτω προϋποθέσεις:

α. να έχει κατατεθεί το Καταστατικό της Οργανώσεως στην Υ.Δ.Α.Σ. του Υπουργείου Εξωτερικών.

β. να προβλέπεται από το Καταστατικό της Οργανώσεως ο μη κερδοσκοπικός χαρακτήρας της και το αντικείμενό της, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.

γ. να μην εξαρτάται η δράση της Οργάνωσης από κανένα δημόσιο ή ιδιωτικό Οργανισμό κερδοσκοπικού χαρακτήρα.

δ. να μην αντιβαίνει η δραστηριότητα της Οργανώσεως στην εθνική άμυνα, στη δημόσια τάξη και ασφάλεια, στην πρόληψη του εγκλήματος και στην προστασία της δημόσιας υγείας, ούτε να θέτει σε κίνδυνο τις σχέσεις με ένα άλλο Κράτος ή τη διατήρηση της διεθνούς ειρήνης και ασφάλειας.

Άρθρο 14

Υλοποίηση προγραμμάτων Μ.Κ.Ο.

1. Προγράμματα Μ.Κ.Ο. για την παροχή βοήθειας, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 12 του παρόντος νόμου, προς αναπτυσσόμενες χώρες μπορούν να χρηματοδοτηθούν από τον κρατικό προϋπολογισμό μέσω των αρμοδίων φορέων υλοποίησης προγραμμάτων αναπτυξιακής συνεργασίας υπό τις εξής προϋποθέσεις:

α. να έχει υποβληθεί λεπτομερής και αναλυτική πρόταση για τους στόχους του προγράμματος παροχής βοήθειας, σχέδιο προϋπολογισμού δαπάνης, καθώς και λεπτομερές σχέδιο δράσης και χρονοδιάγραμμα για την εκτέλεση του προγράμματος.

β. ύπαρξη κατάλληλης υποδομής και διετής τεκμηριωμένη εμπειρία της Μ.Κ.Ο. στις δραστηριότητες του άρθρου 12. Σε περίπτωση συνεργασίας δυο ή περισσότερων Μ.Κ.Ο. για την ανάληψη προγράμματος η εμπειρία κάθε μιας από αυτές λειτουργεί σωρευτικά για τον υπολογισμό της διετίας. Μ.Κ.Ο. στερούμενες εμπειρίας μπορούν να χρηματοδοτηθούν εφόσον υπάρχει σχετική θετική εισήγηση της Υ.Δ.Α.Σ. του Υπουργείου Εξωτερικών.

γ. βιωσιμότητα του προγράμματος, διασφαλιζόμενη, επιπρόσθετα και μέσω της συνεργασίας με φερέγγυο τοπικό εταίρο ή μέσω της κινητοποίησης της τοπικής κοινωνίας.

2. Μ.Κ.Ο. χρηματοδοτούμενες από τον κρατικό προϋπολογισμό για την εκτέλεση συγκεκριμένων προγραμμάτων βοήθειας, υποχρεούνται κατά το πέρας του προγράμματος να προβαίνουν στην υποβολή λεπτομερών εκθέσεων περί της εκτελέσεως του προγράμματος και δικαιολογητικών για τις γενόμενες δαπάνες, απολογιστικά και για το σύνολο των δαπανών, λαμβανομένων υπόψη και των συνθηκών που επικρατούν στη χώρα αποστολής. Σε περίπτωση εκτελέσεως μακροχρονίου προγράμματος ως ανωτέρω, οι Μ.Κ.Ο. υποχρεούνται σε υποβολή εκθέσεων προόδου τουλάχιστον ανά εξάμηνο. Οι εκθέσεις αυτές υποβάλλονται στην Υ.Δ.Α.Σ. του Υπουργείου Εξωτερικών.

3. Για Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις

οι οποίες χρηματοδοτούνται από άλλα Υπουργεία ή φορείς με κονδύλια προερχόμενα από τον κρατικό προϋπολογισμό για δράσεις αναπτυξιακής συνεργασίας σε τρίτες χώρες, προ της χρηματοδότησής τους απαιτείται να είναι εγγεγραμμένες στο Ειδικό Μητρώο Μ.Κ.Ο. που τηρείται στην Υ.Δ.Α.Σ. του Υπουργείου Εξωτερικών.

Άρθρο 15

Φορολογικές απαλλαγές Μ.Κ.Ο.

1. Δωρεές, εισφορές παντός είδους, είτε υλικές είτε χρηματικές, προς τις Μ.Κ.Ο. απαλλάσσονται παντός φόρου (άρθρο 43, Ν.Δ. 118/1973).

2. Υλικά που εισάγονται στην Ελλάδα προκειμένου να επανεξαχθούν στα πλαίσια προγράμματος Μ.Κ.Ο. για την παροχή βοήθειας όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 12 του παρόντος νόμου, απαλλάσσονται από φόρους και δασμούς με επιφύλαξη πάντοτε των ισχυουσών κοινοτικών διατάξεων.

3. Υλικά παντός είδους που εξάγονται από την Ελλάδα στο πλαίσιο του προγράμματος Μ.Κ.Ο. για την παροχή βοήθειας όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 12 του παρόντος νόμου, απαλλάσσονται από φόρους και δασμούς με την επιφύλαξη πάντοτε ισχυουσών κοινοτικών διατάξεων.

4. Οι φορολογικές απαλλαγές από Φ.Π.Α. του παρόντος άρθρου, καθορίζονται από τις εκάστοτε ισχύουσες περί Φ.Π.Α. διατάξεις του Ν. 1642/86.

5. Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εξωτερικών, Ανάπτυξης και Υγείας και Πρόνοιας καθορίζονται οι όροι αγοράς φαρμάκων, χειρουργικού και άλλου νοσηλευτικού υλικού από τις Μ.Κ.Ο.

6. Με κοινή απόφαση των εκάστοτε Υπουργού και του Υπουργού Οικονομικών, καθορίζεται κατά παρέκκλιση των κειμένων διατάξεων περί δημοσίου λογιστικού, η διαδικασία χρηματοδότησης Μ.Κ.Ο. από προβλεπόμενα κονδύλια των καθεκαστα Υπουργείων, προκειμένου να καλυφθεί η ανάγκη κατεπείγουσας παροχής ανθρωπιστικής βοήθειας σε

αναπτυσσόμενες χώρες καθώς και για λόγους έκτακτης ανάγκης για την αντιμετώπιση περιβαλλοντικών καταστροφών ή σοβαρών περιβαλλοντικών κινδύνων.

Άρθρο 16

Συμμετοχή σε προγράμματα Μ.Κ.Ο. στο εξωτερικό

1. Υπάλληλοι του Δημοσίου ή Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου με οποιαδήποτε υπηρεσιακή σχέση καθώς και μόνιμα στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων και του λιμενικού σώματος, που μετέχουν εθελοντικά σε αποστολές Μ.Κ.Ο. για την παροχή βοήθειας, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 12 του παρόντος νόμου, είναι δυνατόν να λάβουν άδεια μετ' αποδοχών διάρκειας μέχρι δύο ετών με δυνατότητα ανανέωσης. Η άδεια χορηγείται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημοσίας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εξωτερικών και του οικείου Υπουργού, ύστερα από εισήγηση της οικείας Μ.Κ.Ο. και σύμφωνη γνώμη της Υ.Δ.Α.Σ. του Υπουργείου Εξωτερικών, ενώ ειδικώς για νόμιμα στελέχη των ενόπλων Δυνάμεων, με κοινή απόφαση των Υπουργών Αμυνας και Εξωτερικών. Ο χρόνος αδείας θεωρείται χρόνος πραγματικής υπηρεσίας για κάθε συνέπεια. Ο χρόνος συμμετοχής στις ανωτέρω αποστολές εκτιμάται θετικά για προαγωγή και βεβαιώνεται με υπεύθυνη δήλωση της οικείας Οργάνωσης και της Υ.Δ.Α.Σ. του Υπουργείου Εξωτερικών.

2. Υπάλληλοι Νομικών Προσώπων Ιδιωτικού Δικαίου που μετέχουν σε αποστολές Μ.Κ.Ο. για την παροχή βοήθειας, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 12 του παρόντος νόμου και που διαθέτουν σχετική άδεια των προϊσταμένων τους διατηρούν δικαιώματα, ως και το δικαίωμα επανόδου στη θέση εργασίας τους, μετά τη λήξη της αποστολής. Η συμμετοχή αυτή βεβαιώνεται με υπεύθυνη δήλωση της οικείας Οργάνωσης και της Υ.Δ.Α.Σ. του Υπουργείου Εξωτερικών.

3. Σε ιατρούς, οδοντιάτρους, νοσηλευτές-νοσηλεύτριες και λοιπούς νοσοκόμους, του δημοσίου ή των Ν.Π.Δ.Δ. η άδεια συμμετοχής σε αποστολές του άρθρου 18 χορηγείται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημοσίας Διοίκησης και

Αποκέντρωσης, Εξωτερικών και Υγείας και Πρόνοιας, ενώ για το αντίστοιχο προσωπικό των Ενόπλων Δυνάμεων, με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Άμυνας και Εξωτερικών.

4. Ο χρόνος συμμετοχής ιατρών και οδοντιάτρων σε ανθρωπιστικές αποστολές Μ.Κ.Ο. ισοδυναμεί με αντίστοιχο χρόνο υποχρεωτικής υπηρεσίας υπαίθρου.

5. Για μέλη Μ.Κ.Ο. εγγεγραμμένων στο Ειδικό Μητρώο του άρθρου 13 του παρόντος που συμμετέχουν σε αποστολές χρηματοδοτούμενες από τον κρατικό προϋπολογισμό και εγκεκριμένες από την αρμόδια Υπηρεσία του Υπουργείου Εξωτερικών, οι δαπάνες της ιδιωτικής τους ασφάλισης θεωρούνται ως επιλέξιμες, εφόσον δεν καλύπτονται από άλλο ασφαλιστικό φορέα.

Άρθρο 17

Κίνητρα εθελοντικής συμμετοχής σε προγράμματα Μ.Κ.Ο.

Προκειμένου να ενισχυθεί το πνεύμα της κοινωνικής ευαισθησίας και αλληλεγγύης των νέων και γενικά να ενθαρρυνθεί και διευκολυνθεί η εθελοντική ενεργός συμμετοχή σε δραστηριότητες που προβλέπονται από τον παρόντα νόμο:

α. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και ύστερα από γνώμη των Ιδρυμάτων τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης ρυθμίζονται θέματα που αφορούν στη διεξαγωγή εξετάσεων Φοιτητών και Σπουδαστών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που είναι μέλη Μ.Κ.Ο. εγγεγραμμένων στο Ειδικό Μητρώο σύμφωνα με το άρθρο 12 του παρόντος νόμου και συμμετέχουν εθελοντικά σε αποστολές επείγουσας ανθρωπιστικής βοήθειας οι οποίες συμπίπτουν με περίοδο εξετάσεων. Με όμοια απόφαση δίδεται η δυνατότητα συνυπολογισμού της συμμετοχής στην αποστολή στην πρακτική τους άσκηση, όπου αυτή υπάρχει, εφόσον αυτή συνδέεται με το περιεχόμενο και το αντικείμενο της ειδικότητάς τους.

β. Η ΕΛΟΣ μετά από πρόταση της ΥΔΑΣ απονέμει τιμητικές διακρίσεις σε άτομα μέλη Μ.Κ.Ο., σε Μ.Κ.Ο., σε χορηγούς Μ.Κ.Ο. ως αναγνώριση επιτυχημένων προσπαθειών αλλά και ως ενίσχυση της κοινωνικής ευαισθησίας και του πνεύματος εθελοντικής προσφοράς.

Άρθρο 18

Θέματα Υπουργείου Εθνικής Άμυνας

1. Πέραν των καθοριζόμενων από τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 14 του Ν. 1763/88 «Για τη στρατολογία των Ελλήνων (ΦΕΚ 57/Α), όπως ισχύουν σήμερα, μπορεί να χορηγείται στους Εφέδρους Αξιωματικούς, οπλίτες, εφέδρους οπλίτες και οπλίτες από την εφεδρείας, ειδική άδεια μέχρι τριάντα ημερών συνολικά, εφόσον είναι εγγεγραμμένοι ως μέλη Μ.Κ.Ο. και αποδεδειγμένα η συμμετοχή τους σε προγράμματα Μ.Κ.Ο. για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, κρίνεται αναγκαία.

2. Η άδεια αυτή χορηγείται από τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας μετά από αιτιολογημένο και προσδιορισμένο αίτημα της Υ.Δ.Α.Σ. και μονάχα εφόσον οι ίδιοι ενδιαφερόμενοι το επιθυμούν, θεωρείται δε εξ' ολοκλήρου ως χρόνος στρατιωτικής υπηρεσίας, χωρίς να υπολογίζεται στα όρια της συνολικής διάρκειας των αδειών που καθορίζονται σύμφωνα με την πρόβλεψη της παραγράφου της 2 του άρθρου 12 του Ν. 1763/88.

3. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Αρχηγού ΓΕΕΘΑ και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις χορήγησης της άδειας αυτής οι υποχρεώσεις των αδειούχων, καθώς και κάθε λεπτομέρεια αναγκαία για την εφαρμογή του άρθρου αυτού.

Άρθρο 19

Θέματα Υπουργείου Εξωτερικών

1. Με απόφαση του Υπουργού Εξωτερικών συνιστάται Εθνική Συμβουλευτική Επιτροπή για θέματα Μ.Κ.Ο. στην οποία συμμετέχουν κατά περίπτωση εκπρόσωποι των εμπλεκόμενων Υπουργείων και φορέων υλοποίησης προγραμμάτων διμερούς αναπτυξιακής συνεργασίας. Επίσης δύνανται να συμμετέχουν και εκπρόσωποι του ιδιωτικού τομέα καθώς και εκπρόσωποι άλλων εμπλεκόμενων φορέων, υπό την προεδρία του Υπουργού Εξωτερικών ή του Αναπληρωτή Υπουργού Εξωτερικών. Στην Επιτροπή αυτή που συνεδριάζει ανά εξαμήνο, συμμετέχουν εκπρόσωποι των Μ.Κ.Ο. που έχουν αναλάβει ή

προτίθεται να αναλάβουν δράσεις διεθνούς ανθρωπιστικής και αναπτυξιακής συνεργασίας και βοήθειας.

Η Εθνική Συμβουλευτική Επιτροπή Μ.Κ.Ο. συνεδριάζει και εκτάκτως εφόσον επιβάλλεται από τις περιστάσεις. Στις συνεδριάσεις της συμμετέχουν, κατά περίπτωση και διακεκριμένες προσωπικότητες οι οποίες δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα ή το εξωτερικό και διαθέτουν σημαντική εμπειρία στον τομέα.

2. Η Υ.Δ.Α.Σ. του Υπουργείου Εξωτερικών

α. Είναι αρμόδια για τη χρηματοδότηση των δράσεων ανθρωπιστικής και αναπτυξιακής βοήθειας κατά το άρθρο 12 του παρόντος και συντονίζει την υλοποίησή τους στις αναπτυσσόμενες χώρες.

β. Ενισχύει την ελληνική συμμετοχή σε προγράμματα αναπτυξιακής συνεργασίας Μ.Κ.Ο. της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άλλων πολυμερών διεθνών οργανισμών.

γ. Εισηγείται στην ΕΔΟΣ προτάσεις για τη συγκέντρωση της διμερούς αναπτυξιακής βοήθειας που προωθείται μέσω Μ.Κ.Ο. σε συγκεκριμένες χώρες προτεραιότητας για την αποτελεσματικότερη αξιοποίηση των διατιθεμένων πόρων.

δ. Εγκρίνει την εγγραφή Μ.Κ.Ο. στο Ειδικό Μητρώο που προβλέπεται στο άρθρο 12 του παρόντος νόμου. Επίσης εγκρίνει τη διαγραφή Μ.Κ.Ο. από το Ειδικό Μητρώο, εφόσον αυτές έπαυσαν να πληρούν τις προβλεπόμενες προϋποθέσεις, υπέπεσαν σε παράνομες πράξεις, εκτέλεσαν κατά τρόπο ελλιπή ή αφερέγγυο αποστολές που ανέλαβαν ή αδράνησαν για περίοδο που υπερβαίνει την τριετία, λαμβάνοντας υπόψη τις εκθέσεις της Υ.Δ.Α.Σ.

ε. Προτείνει την ανάληψη πρωτοβουλιών σε αναπτυσσόμενες χώρες μέσω της συμμετοχής Μ.Κ.Ο.

στ. Οι φορείς υλοποίησης προγραμμάτων αναπτυξιακής συνεργασίας δύνανται να μεταβιβάζουν μέρος των πιστώσεών τους για προγράμματα επισιτιστικής και ανθρωπιστικής βοήθειας στο Υπουργείο Εξωτερικών, για την Υ.Δ.Α.Σ., εφόσον κατά την κρίση τους η στενή συνεργασία της Υ.Δ.Α.Σ. με ελληνικές ή και διεθνείς Μ.Κ.Ο. δύναται να αποτελέσει πρόσφορο μέσο για την επιτυχή μερική ή ολική υλοποίηση συγκεκριμένων προγραμμάτων αναπτυξιακής συνεργασίας.

ζ. Στην αρμόδια Υπηρεσία του Υπουργείου Εξωτερικών είναι δυνατή η απόσπαση εξειδικευμένου προσωπικού από το δημόσιο ή τον ευρύτερο δημόσιο τομέα για παροχή εξειδικευμένης υπηρεσίας.

η. Σε περιπτώσεις επείγουσας ανάγκης παροχής επισιτιστικής βοήθειας, οι φορείς υλοποίησης προγραμμάτων αναπτυξιακής συνεργασίας δύνανται να προβαίνουν στην υλοποίηση των προγραμμάτων μέσω ελληνικών Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων, μετά από σύναψη σχετικής σύμβασης και με μεταβίβαση των σχετικών πιστώσεων στους ανωτέρω οργανισμούς ανεξαρτήτως συνολικής δαπάνης.

Άρθρο 20

1. Δυνάμει των διατάξεων του παρόντος, εξουσιοδοτείται ο Υπουργός Εξωτερικών ή ο Υπουργός Αναπληρωτής Εξωτερικών να προτείνει την έκδοση Προεδρικού Διατάγματος που θα διέπει την οργάνωση, τη διάρθρωση, τη στελέχωση, τη χρηματοδότηση ως και τις αρμοδιότητες και την εν γένει λειτουργία της Υ.Δ.Α.Σ. κατά τρόπο ευέλικτο και αντιγραφειοκρατικό με στόχο την αποτελεσματική και πλέον πρόσφορη υλοποίηση της πολιτικής αναπτυξιακής συνεργασίας μέσω Μ.Κ.Ο. και ειδικότερα των δράσεων επείγοντος χαρακτήρα.

2. Ο Υπουργός Εξωτερικών και ο Αναπληρωτής Υπουργός Εξωτερικών δύνανται επίσης να αναθέσουν την αρμοδιότητα υλοποίησης των διατάξεων που περιλαμβάνονται στο άρθρο 18, παράγραφοι 2α, 2β, 2γ, 2δ, και 2ε του παρόντος σε υφιστάμενο φορέα αρμοδιότητας του Υπουργείου Εξωτερικών.

Άρθρο 21

Ρύθμιση θεμάτων της Επιτροπής Οργάνωσης και Συντονισμού των Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων της Ελλάδας

1. Η Επιτροπή Οργάνωσης και Συντονισμού Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων (ΕΔΟΣ), σε περίπτωση διαφοράς στην ερμηνεία θεμάτων πολιτικής ή άλλης διαφωνίας είναι το ανώτατο αρμόδιο όργανο για την επίλυση οποιουδήποτε αναφευμένου προβλήματος στο πλαίσιο της υλοποίησης των κάθε μορφής δράσεων της Εθνικής Πολιτικής Αναπτυξια-

κής Συνεργασίας. Οι αποφάσεις της έχουν δεσμευτικό χαρακτήρα.

2. Η ΕΔΟΣ υποβάλλει στη Βουλή, επίσημα έκθεση των δραστηριοτήτων της διμερούς Εθνικής Πολιτικής Αναπτυξιακής Συνεργασίας, με βάση τα στοιχεία που υποβάλλει σε αυτήν το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας με βάση τα στοιχεία που έχει συγκεντρώσει από τα αρμόδια Υπουργεία λοιπούς φορείς υλοποίησης προγραμμάτων διμερούς αναπτυξιακής συνεργασίας.

Άρθρο 22

Διάρκεια λειτουργίας Επιτροπής Παρακολούθησης και Διαχείρισης του πενταετούς προγράμματος αναπτυξιακής συνεργασίας 1997-2001

α. Η Επιτροπή Παρακολούθησης και Διαχείρισης του πενταετούς προγράμματος αναπτυξιακής συνεργασίας 1997-2001 και οι ομάδες εργασίας, η σύσταση των οποίων προβλέπεται με το άρθρο 4, παράγραφος 2 του Νόμου 2515/1997 (ΦΕΚ

154/τ.Α/25-7-1997), «Περί άσκησης επαγγέλματος λογιστή φοροτεχνικού, λειτουργία σώματος ορκωτών εκτιμητών (Σ.Ο.Ε.) και άλλες διατάξεις» θα συνεχίσουν και μετά το 2001 να λειτουργούν και να προσφέρουν το έργο τους, εφόσον συνεχισθεί και πέραν του έτους εκείνου η διάθεση κονδυλίων από τον τακτικό προϋπολογισμό ή το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων για την υλοποίηση προγραμμάτων αναπτυξιακής συνεργασίας προς τρίτες χώρες στο πλαίσιο των τομέων οικονομικής δραστηριότητας και των επλεξιμών δαπανών των προγραμμάτων Αναπτυξιακής Συνεργασίας που περιλαμβάνονται στα παραρτήματα Α' και Β' του παρόντος Νόμου με βάση τα όσα προβλέπονται στο άρθρο 11 του παρόντος Νόμου.

Άρθρο 23

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά σε επί μέρους διατάξεις.

Παραγγέλλουμε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα,.....1998

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
& ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ
Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

Θ. ΠΑΓΚΑΛΟΣ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Β. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
Γ. ΑΡΣΕΝΗΣ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
Μ. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ

ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ
ΣΤ. ΣΟΥΜΑΚΗΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

Α. ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
& ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
Γ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ
& ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ
Κ. ΛΑΛΙΩΤΗΣ

ΓΕΩΡΓΙΑΣ
Γ. ΑΝΩΜΕΡΙΤΗΣ

ΥΓΕΙΑΣ & ΠΡΟΝΟΙΑΣ
Λ. ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ & ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΤΗΣ Ο.Κ.Ε.

Για κάθε πληροφορία σχετικά με το έργο και τη λειτουργία της Ο.Κ.Ε. είναι στη διάθεσή σας το Τμήμα Δημοσίων & Διεθνών Σχέσεων της Επιτροπής, υπό τη διεύθυνση της κας Μάρθας Θεοδώρου.

Τηλ.: (01) 9249510-2, Fax: (01) 9249515, e-mail: iproke@otenet.gr